

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
Cím: 1139 Budapest Teve u. 4-6. 1903 Bp. Pf.: 314/15
Telefon: (06-1) 443-5573 / 33-104
Telefax: (06-1) 443-5733 / 33-133
E-mail: orfkitkarsag@orfk.police.hu

Szám: 29000/105-1038- /2013. RP.

Tárgy: rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

Ea.: Kissné Vadas Enikő r. alezr.

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva szám alatti lakos által előterjesztett panaszügyében folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 112/2014. (V. 15.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panasznak az elfogatóparancs visszavonásának elmaradása tekintetében

h e l y t a d o k ,

a panaszt egyebekben

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés e) pontjára és (2) bekezdésére, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (1139. Budapest, Teve u. 4-6.) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf. 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 331. § (1) bekezdése, Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője
- 5) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos 2013. október 30-án postai úton előterjesztett beadványában 2013. október 24-én foganatosított téves előállítását kifogásolta.

A panaszos beadványa szerint a 2013. október 5-én szabadult, azonban a körözését nem törölték, ami miatt tévedésből a BRFK VIII. kerületi Rendőrkapitányságra előállították. Az előállítása során szívelégtelensége ellenére nem biztosították neki, hogy bevehesse a gyógyszerét, és orvost sem hívtak hozzá, amely következtében azóta is be vannak gyulladva a végtagjai, illetve annyira fel vannak duzzadva a vizesedéstől, hogy menni is alig tud.

A panaszos rendőri túlkapásként és a demokrácia megcsúfolásaként élte meg, hogy olyanért állították elő, amiért már megkapta a büntetését. A panaszos kérte az ügyének teljes körű kivizsgálását.

Beadványa szerint a panaszos 700 ezer forint kártérítést követel a rendőri túlkapás miatt, mivel dolgozni sem tud az eset óta és amennyiben nem történik megegyezés az ügyben, a panaszos bíróságon kívánja érvényesíteni érdekeit.

A panaszos csatolta az előállítás időtartamáról kiállított igazolást, amely szerint a személyes szabadságot korlátozó intézkedés 2013. október 24-én 10.08 órától 2013. október 24-én 13.20 óráig tartott. A nyilatkozatok szerint a panaszos élelmezést nem kért, előállításával és a rendőri intézkedés módjával szemben panasszal nem élt. Az igazolást az intézkedés alá vont és az ügyeletes is ellátta aláírásával.

A panaszos a vele szemben foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban – panasz szerint – az alábbiakat sérelmezte:

- Az előállítás jogalapját és annak indokát.
- Az előállítás során a gyógyszereit nem kapta meg és orvost sem hívtak hozzá annak ellenére, hogy szívelégtelenségben szenved.
- Kártérítési igénnyel lépett fel.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint, az intézkedést foganatosító rendőrség jogszerűen korlátozta a személyi szabadsághoz való jogot a panaszos előállításával, azonban a körözést kibocsátó, ezáltal a körözés visszavonásáról gondoskodni köteles rendőrkapitányság mulasztása miatt indokoltnak találta megállapítani ezen alapjog, valamint a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét. A Panasztestület úgy ítélte meg, hogy az orvosi vizsgálat és a gyógyszerelés kapcsán a panaszos testi épsége nem szenvedett sérelmet.

A Panasztestület megítélése szerint ennek ellenére az alapjogsértés elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- 2013. október 30-án előterjesztett panaszbeadvány,
- elfogás végrehajtásáról készült jelentés és mellékletei : KIR adatlap, nyilatkozat, letéti jegyzőkönyv, előállítás időtartamáról szóló igazolás, valamint a Kecskeméti Rendőrkapitányság átírtára a panaszos szabadon bocsátásáról,
- hanganyag,
- a Rendőrkapitányság 2013. november 20-ai parancsnoki kivizsgálása,

- a Rendőrkapitányság Körzeti Megbízotti Alosztályán r. zls. 2013. november 18-án kelt jelentése,
- a Rendőrkapitányság Körzeti Megbízotti Alosztályán r. zls. 2013. november 18-án kelt jelentése,
- a Rendőrkapitányság 2012. október 3-án kelt határozata az elfogatóparancs visszavonásáról.

III.

A rendőri intézkedés ellen a Panaszos által megfogalmazott kifogások vonatkozásában először azt vizsgáltam, hogy mely panaszosi sérelmek kivizsgálására terjed ki a hatásköröm.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdés szerint, *„Akinék a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint*

*a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy
b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően*

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és büntfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.”

Az idézett rendelkezés értelmében a hatáskörömbbe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházatsomagjármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegosztatás stb.) tekintetében van hatásköröm eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni.

A kártérítés általános szabályait a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban. Ptk.) 339. § szabályozza, ami szerint *„aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.”*

A nyomozó hatóság, az ügyészség és a bíróság által közhatalmi jogkörben okozott károk megtérítésének szabályait a Ptk. 349. § (1) bekezdés szabályozza. Eszerint *„Államigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette.”*

Az ilyen jellegű kártérítési igény elbírálása a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 1. § és 3. §-a alapján a polgári bíróság hatáskörébe tartozik, ám peresítéséhez szükséges, hogy a károsult a büntetőeljárásban rendelkezésre álló valamennyi jogorvoslati lehetőséget kimerítse.

Megállapítható, hogy a **kártérítési igény elbírálására a fentiek alapján ennek az eljárásnak nincs hatásköre.**

A rendőri intézkedés elleni panaszok vizsgálata során az alábbiakat állapítottam meg.

1) A panaszos sérelmezte az előállításának jogalapját és annak indokát.

Az Rtv. 33. § (1) bek. b) pontja „A rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt,

b) aki ellen elfogatóparancsot, nemzetközi elfogatóparancsot, illetve európai elfogatóparancsot adtak ki.”

Az intézkedéskor hatályban lévő, a személy- és tárgykörözésről szóló 2001. évi XVIII. törvény (továbbiakban: Körözési tv.) 2. § (1) bekezdés szerint *A körözést személy esetén törvényben, holttest és tárgy esetén – az elveszett, eltulajdonított, érvénytelenített hazai kiállítású okmányok és a jármű hatósági jelzése kivételével – jogszabályban meghatározott hatóság, szerv vagy személy (a továbbiakban együtt: hatóság) rendeli el.*

(2) *A rendőrség hatáskörébe tartozó körözések elrendeléséről szóló határozathozatal a körözési információs rendszerbe történő bejegyzéssel megvalósul.*

(3) *A körözést a Magyarországon előállított és elveszett, eltulajdonított vagy érvénytelenített okmányok és a jármű jogszabályban meghatározott hatósági jelzése esetén – kivéve, ha az eltulajdonítás miatt a rendőrségnél tettek feljelentést – e ténynek az okmánya, hatósági jelzésre vonatkozó központi hatósági nyilvántartásba történő bejegyzése alapján kell lefolytatni. Büntetőeljárás kezdeményezése esetén a Rendőrség a (2) bekezdésben foglaltak szerint jár el és egyidejűleg az érintett tárgy eltulajdonításának tényéről értesíti az érintett központi hatósági nyilvántartást vezető szervet.*

(4) *A körözést a Magyarország területén elveszett, eltulajdonított külföldi hatóság által kiállított okmányok és külföldi hatósági jelzések esetén a körözési információs rendszerbe történő bejegyzés alapján kell lefolytatni.*

3. § (1) *A körözést a körözés elrendelésére feljogosított hatóság határozata alapján e törvényben meghatározottak szerint a Rendőrség folytatja.*

(2) *A körözést az a rendőrkapitányság, illetve rendőr-főkapitányság folytatja, amelyik a körözési információs rendszerben a körözés elrendelését a 16. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint rögzítette.*

4. § *A Rendőrség annak a személynek, holttestnek, tárgynak a körözését végzi, akinek, illetve amelynek felkutatását vagy személyazonosságának megállapítását jogszabályban arra feljogosított hatóság határozatban elrendelte.*

5. § *Ha a körözés elrendeléséről szóló határozatot nem a Rendőrség hozta, a határozatot meg kell küldeni a 6. §-ban meghatározott rendőrkapitánysághoz.*

6. § (1) *A személy körözését elrendelő határozatot – ha jogszabály másként nem rendelkezik – a körözött személy bejelentett lakóhelye, ennek hiányában bejelentett tartózkodási helye szerint illetékes rendőrkapitánysághoz kell megküldeni.*

7. § (1) *A körözést vissza kell vonni, ha a körözött személy tartózkodási helyét, a körözött tárgy hollétét, illetőleg az ismeretlen személy vagy holttest személyazonosságát megállapították.*

(2) *A körözést az elrendelő hatóság vonja vissza, a visszavonás tényének a körözési információs rendszerbe történő bejegyzésével, valamint a 2. § (3) bekezdésében meghatározott esetben az ott meghatározott központi hatósági nyilvántartást vezető szerv egyidejű értesítésével.*

(3) *Ha a körözés visszavonásáról szóló határozatot nem a Rendőrség hozta, a határozatot meg kell küldeni ahhoz a rendőrkapitánysághoz, amelyhez a körözést elrendelő határozatot továbbították.*

16. § (1) A körözési információs rendszerbe a körözés elrendelését vagy visszavonását haladéktalanul be kell jegyezni

a) a körözés elrendeléséről vagy visszavonásáról szóló határozat meghozatalát követően, vagy

b) ha a körözés elrendeléséről vagy visszavonásáról szóló határozatot nem a rendőrség hozta, akkor a körözés elrendeléséről vagy visszavonásáról szóló döntés kézhezvételét követően.

(2) A körözési információs rendszerben történő rögzítés annak a rendőrkapitányságnak, illetve rendőr-főkapitányságnak a feladata,

a) amelyik a hatáskörébe tartozó ügyben körözés elrendeléséről, illetve visszavonásáról határozatot hozott,

b) amelynek más hatóság a körözés elrendeléséről, illetve visszavonásáról hozott határozatát – a 6. § és a 7. § alapján – megküldte,

c) amelynek a bíróság a nemzetközi elfogatóparancs vagy az európai elfogatóparancs kibocsátásáról, illetve visszavonásáról hozott határozatát megküldte.”

A panaszos a beadványában sérelmezte, hogy a 2012-ben kiadott körözését a Rendőrkapitányság annak ellenére nem vonta vissza, hogy 2013-ban szabadult a büntetés-végrehajtási intézetből.

A panaszos által előadottak és a rendőrségi iratok azonos módon számoltak be a sérelmezett intézkedésről.

A panaszossal szembeni körözési szűrő, kutató tevékenység foganatosítása során a BRFK VIII. kerületi Rendőrkapitányság beosztottai információt szereztek arra, hogy az intézkedés napján 10.00 és 12.00 óra között a panaszos fenti címen történő megjelenésére számítani lehet. A célkörözési tevékenység során megállapították, hogy a panaszos ellen a Kecskeméti rendőrkapitányság 2058/2012.bü. számon csalás bűncselekmény miatt elfogatóparancsot bocsátottak ki. A címre kikerkezve a rendőrök a panaszost a helyszínen találták, igazolásra szólították fel, amelynek a panaszos személyazonosító igazolványa felmutatásával eleget tett. Mivel a panaszos körözési visszavonóval nem rendelkezett, ezért elfogták és előállították a Rendőrkapitányságra.

Megállapítható, hogy az intézkedő rendőrök jogszerűen jártak el akkor, amikor a körözési információs rendszer adatai birtokában a panaszos elfogása és előállítása mellett döntöttek. A járőröknek a helyszínen nem állt rendelkezésükre egyéb eszköz a tényállás tisztázására, és a panaszos sem tudott olyan dokumentumot felmutatni, amely kétséget kizáróan igazolta volna, hogy körözését visszavonták, ezért az adatlekérdezés során tapasztalt panaszossal szemben érvényben levő személyi körözés megfelelő jogalapot – és kötelezettséget is – teremtett ahhoz, hogy az Rtv. fenti rendelkezése alapján őt előállítsák. A fentiekben megjelölt indok és jogalap olyan kötelező jellegű előállítási okot jelent, amelynek fennállása esetén mérlegelés nélkül köteles az előállítás foganatosítására az eljáró rendőr.

Mindezek alapján megállapítható, hogy az intézkedő rendőrök jogszerűen korlátozták a panaszos személyes szabadsághoz való jogát, amikor az előállítása mellett döntöttek, ezért a panaszt elutasítom.

A Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Gazdaságvédelmi Alosztálya a 03010/2056/2012.bü. számon 2012. október 3-án határozatot hozott a panaszos ügyében az elfogatóparancs visszavonásáról, azonban nem intézkedett annak a Körözési Információs Rendszerben történő rögzítéséről. A fenti Rendőrkapitányságot mulasztás terheli, amely mulasztás miatt a panaszost indokolatlanul vonták intézkedés alá, illetve jogszerűtlenül korlátozták személyi szabadságában.

A panasznak a fentieket figyelembe véve helyt adok.

(A hasonló esetek elkerülése érdekében intézkedtem, hogy az ORFK Ellenőrzési Szolgálat vezetője hívja fel a Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének a figyelmét arra, hogy a Rendőrkapitányságon fordítsanak nagyobb figyelmet a körözési rendszer frissítésének és gondozásának fontosságára.)

2) A panaszos sérelmezte, hogy annak ellenére, hogy szívelégtelensége van az előállítás során gyógyszereit nem kapta meg, és orvosi ellátásban sem részesült.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés szerint „A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”

Az Rtv. 17. § (1) bekezdés alapján „A rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.”

Az Rtv. 18. § (2) bekezdés értelmében „A rendőrség gondoskodik a fogvatartott elhelyezéséről, a fogvatartás miatt bekövetkező egészségkárosodás megelőzéséhez szükséges ellátásáról. A sérült, beteg vagy más okból sürgős orvosi ellátásra szoruló fogvatartottat orvosi ellátásban kell részesíteni.”

Az Rtv. 24. § (1) bekezdése szerint „A rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.”

A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX.22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 31. § (7) bekezdés szerint „Elhelyezéskor a fogvatartottat nyilatkoztatni kell sérüléséről, esetleges panaszáról. Betegség vagy sérülés esetén orvosi ellátásban kell részesíteni, ruházatát támadás vagy önvészély okozására alkalmas tárgy elvétele céljából a felügyeletet ellátó rendőrnek át kell vizsgálnia. A ruházat átvizsgálását a fogvatartottal ellentétes nemű személy nem végezheti, valamint nem lehet jelen, kivéve, ha az átvizsgálás technikai eszközzel történik.”

A panaszos sérelmezte, hogy a gyógyszereit nem kapta meg, és annak ellenére, hogy szívelégtelensége van, orvosi ellátásban sem részesült.

A rendőri jelentések szerint – a fenti panaszosi állításokkal ellentétben – a panaszos nem jelezte, hogy folyamatos kezelést igénylő betegsége (szívelégtelensége) van, amelyre gyógyszert szed, ezért egészségügyi ellátásra, gyógyszer biztosítására nem is kerülhetett sor.

A rendőri jelentésekkel összhangban áll a „Nyilatkozat” elnevezésű nyomtatvány, amelyen a panaszos aláírásával megerősítve úgy nyilatkozott, hogy folyamatos kezelést igénylő, valamint fertőző betegsége nincsen, illetőleg a panaszostól a letételezés során elvett tárgyak jegyzékében gyógyszer nem szerepelt.

Megállapítható, hogy a rendőrség nem követett el mulasztást az orvosi vizsgálat, illetve a gyógyszerelés elmaradása miatt, ezért a panaszt elutasítom.

3) Kártérítési igénye keletkezett, amelynek kérte érvényesítését.

A panaszos a beadványában megfogalmazta, hogy a rendőri túlkapás miatt 700 ezer forint kártérítési követelése van, mivel dolgozni sem tud az eset óta, és amennyiben nem történik megegyezés az ügyében, a panaszos bíróságon kívánja érvényesíteni érdekeit.

Ezzel kapcsolatos az álláspontomat a III. fejezet. 3-4. oldalon fejtettem ki.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- Pp. 1. §, 2. §, 326. § (7) bek., 330. § (2) bekezdése;
- Ptk. 339. § , 349. § (1) bek.;
- Ket. 100. § (1) bekezdés c) pontja és (2) bek., a 109. § (1) bekezdés a) pontja;
- Rtv. 93/A. (2) bek., 92. § (1), 33. § (1) bek. b) pontja, 2. § (1) bek., 17. § (1) bek., 18. § (2) bek., 24. § (1) bek.,
- Szolgálati Szabályzat 31. § (7) bek.,
- Körözési tv. 2. § (1)-(4) bek., 3. § (1) é (2) bek., 4. §, 5. § , 6. § (1) bek., 7. § (1)-(3) bek., 16. § (1) és (2) bek.,

Budapest, 2014. július 24.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**